

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ผลการประชุมสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 46 ที่ประชุมได้เห็นชอบแผนยุทธศาสตร์ 9 ประการ เพื่อแสดงเจตนารมณ์ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ภายในปี พ.ศ.2558 ประกอบด้วยสาระต่อไปนี้ 1) การสร้างความตระหนักรู้ของประชากรในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน 2) ความร่วมมือในการพัฒนาภาษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง 3) การแลกเปลี่ยนครูและนักเรียน 4) การส่งเสริมเทคโนโลยีทางการศึกษาของกลุ่มประเทศอาเซียน 5) การส่งเสริมความเป็นเลิศของบุคลากรประเทศภาคีในกลุ่มอาเซียน เพื่อการแลกเปลี่ยนช่วยเหลือกันในการพัฒนาศักยภาพของประชาคมอาเซียนให้สามารถแข่งขันกับประชาคมโลกต่อไปได้ 6) การชำระรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นของประชากรในแต่ละภูมิภาค โดยเฉพาะการดูแลภาษาแม่ของแต่ละประเทศให้มีความเข้มแข็ง ถึงแม้ว่าจะใช้ภาษาอังกฤษก็ตาม 7) การเชื่อมโยงด้านวัฒนธรรมของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน 8) การร่วมมือแลกเปลี่ยนนักเรียนนักศึกษาในแต่ละระดับ และ 9) การเชื่อมโยงการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนและรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในทุก 2 ปี (ศูนย์บรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, 2555)

ในด้านการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษากับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบกำกับดูแลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้กำหนดให้การเปิดเสรีการค้าบริการด้านการอุดมศึกษาและการบูรณาการการเป็นประชาคมอาเซียนเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดทำกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 เพื่อให้ระบบอุดมศึกษาเตรียมพร้อมในการรองรับให้ประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้ โดยสถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องเสริมหลักสูตรในทุกคณะและภาควิชา ให้นักศึกษาตระหนักในเรื่องของอาเซียนมากขึ้นทั้งรายวิชาอาเซียนทั่วไป รายวิชาที่เปรียบเทียบมิติต่างๆ ในอาเซียน รายวิชาที่เจาะลึกเรื่องเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรมของประเทศอาเซียน การเตรียมความพร้อมในเรื่องของภาษา ทั้งภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาในการทำงานของอาเซียน และภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ สกอ.ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 เพื่อเป็นแนวทางให้สถาบันอุดมศึกษาใช้วางแผน

ยุทธศาสตร์และนโยบายต่อไป ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาต้องมีการวางแผนในส่วน
สถาบันอุดมศึกษาทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนและเปิดเสรี
การค้าบริการด้านการอุดมศึกษา ในปี พ.ศ.2558 ซึ่งจะส่งผลให้บัณฑิตในอนาคตมีคุณภาพระดับ
สากล และนำประเทศให้มีความสามารถในการแข่งขันได้ โดยสร้างความร่วมมือกับประเทศ
สมาชิกอาเซียนในการเคลื่อนย้ายนักศึกษาและบุคลากรไปยังประเทศเพื่อนบ้านในระยะเริ่มต้น และ
ขยายให้กว้างขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน
ตลอดจนพัฒนาศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาในอาเซียน (ศูนย์บรรณสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, 2555)

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา ได้เตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเช่นเดียวกับสถาบันการศึกษาอื่น
จากแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ระยะที่ 11 (พ.ศ.2555 – 2559) ได้กำหนดประเด็น
ยุทธศาสตร์ไว้ 6 ด้าน โดยเฉพาะในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การผลิตบัณฑิตที่เป็นนักปฏิบัติ ทนต่อ
การเปลี่ยนแปลง มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชา และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และในประเด็น
ยุทธศาสตร์ที่ 2 บัณฑิตมีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ เก่ง ดี และมีความสุข นอกจากนี้
ในด้านพันธกิจได้กำหนดให้ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถในการวิชาการและวิชาชีพ โดยเฉพาะ
การเป็นผู้ประกอบการที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเน้นทางด้านการเกษตร วิทยาศาสตร์ประยุกต์
ภาษาต่างประเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศ และสาขาวิชาที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจ
ชุมชนท้องถิ่น และสังคมของประเทศ รวมทั้งการให้โอกาสทางการศึกษา (งานยุทธศาสตร์และ
ติดตามผล, 2554)

คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร 1 ใน 11 คณะ ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้กำหนด
วิสัยทัศน์ของคณะไว้ว่า “มีความเป็นเลิศด้านวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตรในภูมิภาคอาเซียน”
ดังนั้น คณะฯจึงมีความจำเป็นที่ต้องสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพเพื่อให้องค์กรผู้คัดเลือกบัณฑิต
หรือผู้ใช้บัณฑิตของคณะฯ เกิดความพึงพอใจในคุณภาพของบัณฑิต และบัณฑิตเองสามารถแข่งขัน
ได้ในตลาดวิชาชีพตามสาขาวิชาของบัณฑิตเอง (คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร, 2555)

การเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาปัจจุบันจึงเป็นสิ่งที่ต้องเร่งดำเนินการ โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งเมื่อประเทศไทยจะต้องก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2563 และจะมีการเปิดเสรี
ทางการศึกษาในปี พ.ศ.2558 ไม่ว่าจะเป็นความพร้อมด้านทักษะอาชีพหรือความพร้อม
ด้านภาษาอังกฤษที่จะเป็นปัจจัยเสริมให้นักศึกษามีความพร้อมในระดับที่สูงกว่าสาขาวิชาอื่นๆ
เนื่องจากอาชีพวิศวกรถูกระบุให้เป็นอาชีพที่สามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรีในประชาคมอาเซียน
โดยเฉพาะทักษะด้านภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาที่ถูกระบุไว้ในกฎบัตรอาเซียนข้อที่ 34 ว่าเป็นภาษา

ที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน แต่จากผลสรุปจากรายงานการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา
ชั้นปีที่ 4 ประจำปีการศึกษา 2554 และผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตของคณะ
ประจำปีการศึกษา 2554 พบว่า นักศึกษาและบัณฑิตที่อยู่ในสถานประกอบการมีทักษะ
การปฏิบัติงานตามสาขาวิชาในระดับดีถึงดีมาก แต่สิ่งที่ต้องปรับปรุงคือ ทักษะด้านภาษาโดยเฉพาะ
ภาษาอังกฤษ ไม่ว่าจะเป็นทักษะด้านการอ่าน การพูด การฟัง การเขียน และการนำเสนองาน
ด้วยภาษาอังกฤษ เป็นสิ่งที่ผู้ประเมินนักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่าควรดำเนินการเพิ่มทักษะให้กับ
นักศึกษาให้มากขึ้น (คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร, 2555)

ดังนั้น การตระหนักรู้และเข้าใจในความสำคัญของทักษะการใช้ภาษาอังกฤษจึงเป็นเรื่อง
สำคัญ โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาปัจจุบันที่จะก้าวเป็นบัณฑิตในอนาคต
และอยู่ในช่วงของการเป็นประชาคมอาเซียน เพื่อให้การเตรียมความพร้อมดังกล่าวเป็นไปอย่างมี
ระบบและมีประสิทธิภาพ จึงควรศึกษาสภาพปัจจุบันของการเตรียมความพร้อมด้านภาษาอังกฤษ
ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในการก้าวเข้าสู่ประชาคม
เศรษฐกิจอาเซียน เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนและหาแนวทางแก้ไขในระยะต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมทักษะด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษาคณะ
วิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับความพร้อมของนักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร
มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อรองรับผลอันเนื่องมาจากความร่วมมือเมื่อก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจ
อาเซียน

1.3 สมมุติฐานการศึกษา

1.3.1 นักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีการเตรียม
ความพร้อมทักษะภาษาอังกฤษด้านต่าง ๆ ในการก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอยู่ใน
ระดับสูง

1.3.1 ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมด้านอังกฤษ
ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ จึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสาร และมีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจากนักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยสามารถกำหนดขอบเขตการศึกษาและวิธีการศึกษาไว้ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษานี้ผู้วิจัยจะทำการศึกษาลักษณะทั่วไปของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยจะทำการวัดระดับความพร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษ เพื่อรองรับผลอันเนื่องมาจากความร่วมมือเมื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

1.4.2 ขอบเขตด้านพื้นที่ ผู้วิจัยทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลในคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยกระจายการเก็บข้อมูลในระดับปริญญาตรี

1.4.3 ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีของคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

1.4.4 วิธีการศึกษา การศึกษาเรื่อง ความพร้อมด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษา คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษา เพื่อรองรับผลอันเนื่องมาจากความร่วมมือเมื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ได้ทราบการเตรียมตนเองด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษา คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

1.5.2 เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาของคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ สามารถแข่งขันได้ในประชาคมอาเซียน

1.6 นิยามศัพท์

ในการศึกษาเรื่อง ความพร้อมด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษา คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีนิยามศัพท์ ดังนี้

ความพร้อม หมายถึง การเตรียมการทางด้านทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรีของคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

มหาวิทยาลัย หมายถึง มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หมายถึง การรวมตัวของชาติในกลุ่มประเทศอาเซียน
เพื่อที่จะให้มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved